

Развој на животни вештини

Како што беше утврдено на курсот за **Мултидимензионален развој на учесници**, спортот за развој опфаќа повеќе од „само“ физички вежби и обука за вештини. Во комбинација со сеопфатен развој на (млади) учесници, целта е да се **промовираат и развијат животни вештини**. Курсот за Развој на животни вештини подетално се занимава со тоа кои вештини треба да се подучуваат и на кој начин. Како и секогаш имајте предвид дека постојат пет главни начела и дека СзР може да постигне целосен потенцијал само ако се земат предвид и ако се применуваат сите начела.

„Компетенција“ може да се користи како синоним за „животна вештина“.

Животните вештини се од клучно значење со цел да им се помогне на (младите) учесници **да ги надминат предизвиците во и надвор од теренот за обука** да живеат успешни и исполнети животи.

Сите животни вештини опфатени со овој курс не треба да се предаваат во секоја држава или на секој проект бидејќи тие ја претставуваат целокупноста од животни вештини што се подучуваат преку СзР.

Спортот претставува корисен инструмент преку којшто се стекнуваат животни вештини бидејќи **младите учесници може лесно да се таргетираат и активно да се вклучат преку спорт**. Животните вештини треба да се инкорпорираат во

вообичаена сесија од обука, со цел посоодветно да се пренесат отколку кога би се учеле преку потрадиционални наставни методи.

На тој начин децата и младите можат да искушат животни вештини од прва рака, коишто потоа ќе можат да ги инкорпорираат на организиран начин. Постојат три групни **компетенции: самостојни, социјални и методолошки компетенции**. Секоја група се состои од бројни специфични и индивидуални животни вештини коишто можат да се развиваат преку спорт. Подолу е даден целосен список на овие животни вештини.

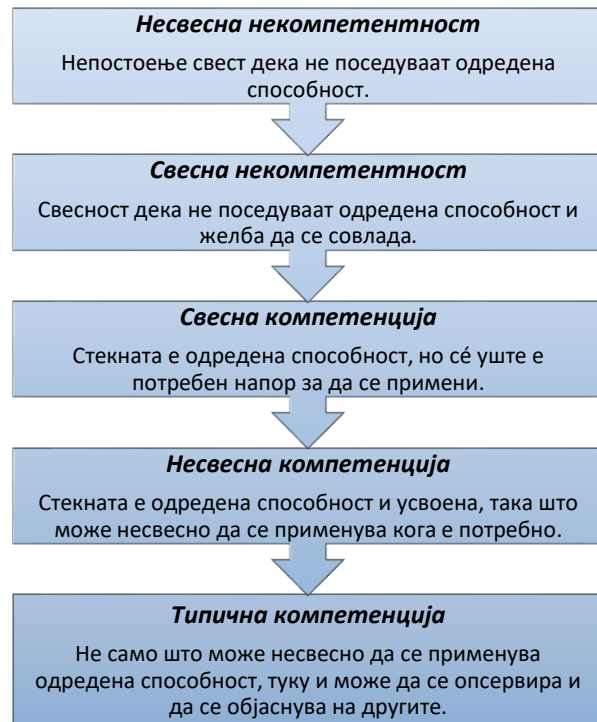
Повеќе детали за основните групи компетенции за деца и млади може да се најдат на веб-страницата за **„Пакет алатки со ресурси за Спорт за развој“** под: [Essentials – S4D Competences – Children and Youth Competences](#). Сепак, дури и деталната основна **Рамка за спорт за развој на компетенции за деца и млади** се чини како опширна и недефинирана. Затоа од клучно значење е **индивидуалните вештини од секоја група секогаш да бидат приспособени на специфичниот контекст и тема на сесија од обука по СзР**, како што се Спорт за здравје, Спорт за родова еднаквост, Спорт за спречување насилство или Спорт за вработливост. Целта на СзР е **да се интегрираат животните вештини во сесиите од обукана** начин којшто ќе им овозможи на младите учесници да ги инкорпорираат и пренесат во контекст на секојдневниот живот. Преку спортот како инструмент за развој можат да се подучуваат широк опсег на вештини, како што се следниве:

Самоанализа	Доверба	Мотивација	Одговорност	Истрајност	Дисциплина	Решавање конфликти
Насоченост кон цели	Флексибилност	Креативност	Емпатија	Солидарност	Соработка	Почит и толерантност
	Правичност и еднаквост	Комуникација	Критичко размислување	Вештини за донесување одлуки	Решавање проблеми	

Со цел (младите) учесници да можат да развиваат животни вештини преку активности за СзР, важно е да бидат свесни за процесот што се одвива при развивање на тие вештини. Различните самостојни, социјални и методолошки компетенции треба да се развиваат постојано и доследно, на тој начин што учесниците ќе ги инкорпорираат со текот на времето и ќе можат да преминат од фаза на несвесна некомпетентност кон типична компетенција.

Како што беше претходно споменато, рамката на компетенции треба да биде изработена за специфични области и контекст. Корисен пример за тоа како изгледа група компетенции во специфична област може да се најде на веб страницата за „Пакет алатки со ресурси во областа на Спорт за развој“ под: [Topic Collection – Sport for Employability – Competences – Competences Children and Youth](#).

Неколку одбрани примери за детални, основни животни вештини преку СзР (за разлика од животни вештини во специфична област) коишто се подучувани на сесија од обука по Спорт за вработливост, се вклучени во табелата подолу. Овие примери се само репрезентативен примерок и во никој случај не даваат целосен преглед. Целосните рамки на компетенции може да се најдат на линкот погоре.

		Животни вештини што ги стекнуваат деца и млади преку СзР	Животни вештини што ги стекнуваат деца и млади преку Спорт за вработливост
Самостојни компетенции Социјални компетенции Методолошки компетенции	Самоувереност и доверба	...да се биде свесен за сопствените способности и квалификации	...да се биде самоуверен и да се има доверба во сопствените вештини и квалификации за носење (храбри) одлуки (на пр., аплицирање за работа)
	Почит, еднаквост и толерантност	...да се биде толерантен и свесен за различностите	...да ги почитуваат и да се толерантни кон новите колеги или соработници коишто доаѓаат од различна средина или контекст
	Донесување одлуки	... да се проценува одредена ситуација и да се избира соодветна активност	...да се проценува одредена ситуација на терен или на работното место и да се избира соодветна активност